

Straat: Bekslaan
Huisnummer: 42
Postcode: 2114 CA
Plaats: Vogelenzang
Buurt:
MIP-nummer: NH-BLOEM-468
Object: villa Notten
Architect: J.A. van Straaten
Bouwjaar: 1901

Inleiding

LANDHUIS in 1900 ontworpen en in 1901 voltooid door de architect J.A. van Straaten Jr. Opdrachtgever was de heer M. van Notten. De architect Van Straaten kreeg zijn opleiding (1879-1883) aan het bureau van P.J.H. Cuypers, de grote negentiende-eeuwse architect van het Rijksmuseum en het Centraal Station te Amsterdam. Na zijn leertijd bij Cuypers voltooid Van Straaten gedurende twee jaar zijn opleiding in Londen. Hierop vertrok Van Straaten naar Italië om uiteindelijk terecht te komen in de Verenigde Staten, waar hij negen jaar zou werken. Bij zijn terugkomst in Nederland vestigde hij zich als zelfstandig architect te Amsterdam waar hij zou uitgroeien tot één van de toonaangevende architecten uit het begin van de twintigste eeuw. Zijn bekendste werk uit die periode is wel De Bijenkorf. In tegenstelling echter tot het statige warenhuis, was het landhuis dat Van Straaten voor Van Notten ontwierp veel meer in een pittoreske stijl, met zichtbaar Angelsaksische invloeden. Deze invloeden uiteten zich in de kap met de hoge schoorstenen, direct grenzend aan de bovendorpels van de kozijnen en de diverse asymmetrisch geplaatste uitbouwen onder afzonderlijke kappen. Dat Van Straaten ook voor het type landhuis andere architectuurstijlen beheerste, meer Nederlands georiënteerd, bewijst het naastgelegen huis, Bekslaan 40, eveneens door Van Straaten ontworpen, maar in een rustige, symmetrische meer traditionele bouwstijl.

Omschrijving

Het landhuis is gelegen in een duinachtige omgeving, waardoor de gevels van verschillende hoogtes zijn. De straatzijde met de hoofdingang – te bereiken via een trap in de heuvel - is daarbij minder volumineus dan de achtergevel, die sterk op de natuur is gericht. Het pand is overwegend drie bouwlagen onder een samengestelde kap, bestaande uit steile schilddaken. Het metselwerk is een rode verblendsteen, de kap met blauwe leien gedekt.

In de wat lagere, brede voorgevel is op de rechterhoek op de verdieping een hap uitgenomen voor een terras, deels onder de doorgetrokken kap. De entree, met historiserende kalf en deur, is onder dit terras, excentrisch in het gevelveld geplaatst. Deze asymmetrische compositie wordt op de andere hoek versterkt door de rechthoekig uitgebouwde erker op de andere hoek. De vensters zijn, net als in de andere gevels, traditioneel ambachtelijk werk met een kleinruits roedenverdeling in de bovenlichten en opgeklampte luiken. Het geheel verkrijgt samenhang door het overkoepelende dakschild met daarin de hoge, centrale schoorsteen als blikvanger.

De linker zijgevel heeft ook een hoge schoorsteen, maar vanuit de gevel opgemetseld en asymmetrisch op de hoek. De schoorsteen wordt geflankeerd door een hoge oriel, die de dakvoet doorbreekt. De oriel wordt gedragen door consoles en heeft een afzonderlijke (steek)kap. De vensters op de begane grond, de woonvertrekken, zijn breder dan het venster op de verdieping.

De achtergevel is geheel naar buiten gericht, waarbij de twee oorspronkelijke, door een buitentrap te bereiken, veranda's zijn samengevoegd tot één veranda over de volle breedte.

Ook deze gevel is sterk asymmetrisch met links het afgeschuinde geveldeel (onder een ver doorgetrokken dakschild) en rechts een erker over twee bouwlagen onder een schilddak op één lijn met de hoofdkap. In de hoofdkap is rechts een dakkapel geplaatst. De vensters - deels ook in de onderlichten van een kleinruits roedenverdeling voorzien - wisselen elkaar af in breedte en samenstelling, maar ook in deze gevel werkt de centrale uitgemetselde schoorsteen midden in het dakschild unificierend.

De rechter zijgevel heeft de kap doorgetrokken tot over de verdieping. In de kap is een hoge, monumentale dakkapel, met daartegenaan in het midden, een hoge uitgemetselde schoorsteen.

Waardering

Het in 1900 door J.A. van Straaten Jr. ontworpen landhuis is architectuurhistorisch van belang vanwege de zorgvuldige en geheel eigen verwerking van Angelsaksische invloeden, die de architect uit de eerste hand kende. Voorts heeft het landhuis architectuurhistorische waarde vanwege de kwaliteit van het ontwerp op zich zelf staand en vanwege de zorgvuldige detaillering. Het landhuis is gaaf in hoofdvorm en goeddeels in detaillering.

Er is sprake van situationele waarde vanwege de beeldbepalende ligging in het heuvelachtige landschap.

Literatuur

Bibliotheek voor de Moderne Hollandsche Architectuur, eerste band, aflevering no. 1, A.J. van Straaten, Architect te Amsterdam, Bussum 1916